

Η ίδρυση της Ρώμης

Όλα αρχίζουν από ένα μύθο...

Πολλοί αρχαίοι λαοί έπλαθαν μύθους για να μιλήσουν για τις πόλεις που είχαν ιδρύσει. Το ίδιο έκαναν και οι Ρωμαίοι, ένας λαός που κατοικούσε στην περιοχή της σημερινής Ιταλίας.

Ας γυρίσουμε πίσω, στα πολύ παλιά χρόνια, τότε που οι Αχαιοί βασιλιάδες κατέκτησαν την Τροία, την πόλη του Πριάμου.

Ο μύθος λέει ότι μερικοί Τρώες μπήκαν στα καράβια μαζί με τους δικούς τους για να σωθούν.

Το ταξίδι ήταν δύσκολο και ο καιρός κακός. Η θαλασσοταραχή και οι άνεμοι έσπρωξαν τα καράβια δυτικά. Κάποτε άραξαν σε μια άγνωστη ακτή. Από μακριά έβλεπαν χαμηλούς λόφους κι ένα ποτάμι με καθαρό νερό.

Όταν βγήκαν στη στεριά, μια γυναίκα, η Ρώμη, μάζεψε τις συντρόφισσες της και τους είπε:

-Για πόσον καιρό θα μείνουμε σ' αυτό το φιλόξενο τόπο; Ξέρω ότι μόλις κοπάσει η θύελλα οι άντρες θα ετοιμάσουν τα καράβια για να σαλπάρουμε πάλι. Ο μόνος τρόπος για να τους σταματήσουμε είναι να βάλουμε φωτιά στα καράβια μας. Έτσι θα ησυχάσουμε και θα φτιάξουμε τη ζωή μας εδώ.

Έτσι κι έγινε. Πέρασαν τα χρόνια... Η μικρή κατασκήνωση έγινε μια δυνατή πόλη, που ονομάστηκε Ρώμη για να θυμούνται όλοι εκείνη τη γυναίκα.

Διασυνδέσεις

- * Τι είναι οι μύθοι. Γιατί οι αρχαίοι λαοί έπλαθαν μύθους. Τι ήθελαν να εξηγήσουν μ' αυτούς.
- * Ρωμαϊκή εποχή στα βιβλία: *Χρονολόγιο*, σελ. 30, *Ένα μήνυμα σου στέλνω*, σελ. 5, 9, 30-31, 57.
- * Αποικίες: Οι λόγοι που οδηγούσαν στην ίδρυση αποικιών (υπερπληθυσμός, εξάντληση πλουτοπαραγωγικών πηγών, φυσικές καταστροφές κ.ά.) και οι προϋποθέσεις για να ιδρυθεί μια αποικία (πλουτοπαραγωγικές πηγές, πρόσβαση στη θάλασσα, κλίμα κ.ά.), *Εμπορικοί δρόμοι*, σελ. 39.
- * Δίκτυα συγκοινωνιών: Οι σύγχρονοι δρόμοι, το ρωμαϊκό δίκτυο δρόμων, *Εμπορικοί δρόμοι*, σελ. 5, 6, 7, 42.
- * Οι διασυνδέσεις αυτές είναι ενδεικτικές. Ενδεχομένως υπάρχουν και άλλες συνδέσεις που μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε ανάλογα με τη δυναμική του μαθήματος.

Βιβλιογραφία

Ιστορία του ελληνικού έθνους, τ. 6, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα, 1976.
 Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη, *Μύθοι και θρύλοι της Ρώμης*, εκδ. Καστανιώτη, 1984.
 Αικ. Τσοτάκου-Καρβέλη, *Λεξικό της ελληνικής μυθολογίας για παιδιά*, εκδ. Πατάκη, 2002.

ΟΙ ΡΩΜΑΙΟΙ

Η ίδρυση της Ρώμης

Να ένας μύθος για την ίδρυση της Ρώμης, της πόλης που άπλωσε τη δύναμή της κι οργάνωσε μια μεγάλη αυτοκρατορία σε ολόκληρη σχεδόν τη σημερινή Ευρώπη.

Κάποτε, στις όχθες του ποταμού Τίβερη, βρέθηκαν εγκαταλειμμένα δύο δίδυμα αγοράκια, ο Ρώμος και ο Ρωμύλος. Τα βρήκε μια λύκαινα και τα βύζαξε με το γάλα της. Όταν μεγάλωσε ο Ρωμύλος, ίδρυσε μια πόλη που πήρε το όνομά του.

Οι Ρωμαίοι ήταν ένας λαός που κατοικούσε στην ιταλική χερσόνησο. Με το πέρασμα του χρόνου, έκαναν πολέμους και κατέκτησαν πολλές περιοχές.

Στο χάρτη βλέπεις από πού ως πού απλωνόταν η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Οι γραμμές δείχνουν το δίκτυο των ρωμαϊκών δρόμων που ένωνε τη Ρώμη με τις επαρχίες της.

ΟΙ ΡΩΜΑΙΟΙ

Διασυνδέσεις

- * Τι είναι οι μύθοι. Γιατί οι αρχαίοι λαοί έπλαθαν μύθους. Τι ήθελαν να εξηγήσουν μ' αυτούς.
- * Ρωμαϊκή εποχή στα βιβλία: *Χρονολόγιο*, σελ. 15, *Ένα μήνυμα σου στέλνω*, σελ. 5, 9, 30-31, 57.
- * Γεωγραφία: Τα σύγχρονα κράτη που αντιστοιχούν στις επαρχίες της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.
- * Οι διασυνδέσεις αυτές είναι ενδεικτικές. Ενδεχομένως υπάρχουν και άλλες συνδέσεις που μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε ανάλογα με τη δυναμική του μαθήματος.

Βιβλιογραφία

Ιστορία του ελληνικού έθνους, τ. 6, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα, 1976.
 Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη, *Μύθοι και θρύλοι της Ρώμης*, εκδ. Καστανιώτη, 1984.
 Αικ. Τσοτάκου-Καρβέλη, *Λεξικό της ελληνικής μυθολογίας για παιδιά*, εκδ. Πατάκη, 2002.

Το κράτος των Ρωμαίων

Από τον 3ο αιώνα μετά τη γέννηση του Χριστού κι έπειτα, οι κάτοικοι της αυτοκρατορίας ήταν Ρωμαίοι πολίτες;

- * Ήταν ελεύθεροι να ζήσουν σε οποιαδήποτε επαρχία.
- * Είχαν κοινό νόμισμα, το ασημένιο δηνάριο. Πάνω στα νομίσματα χάραζαν τη μορφή του αυτοκράτορα που βασιλεύε εκείνη την περίοδο. Έτσι όλοι οι πολίτες ένιωθαν ότι ανήκαν στο ίδιο κράτος.
- * Ίδιοι νόμοι ρύθμιζαν τη ζωή τους.
- * Υπηρετούσαν στον ίδιο στρατό.
- * Μιλούσαν ή καταλάβαιναν την ίδια γλώσσα, τη λατινική. Σύγχρονες ευρωπαϊκές γλώσσες όπως τα γαλλικά, τα ιταλικά και τα ισπανικά έχουν τη ρίζα τους στη λατινική.

Μία μόνο ομάδα ανθρώπων δεν είχε κανένα δικαίωμα: οι δούλοι, που ήταν αιχμάλωτοι πολέμου, άντρες, γυναίκες και παιδιά. Οι δούλοι ζούσαν δύσκολη ζωή. Δούλευαν σε σκληρές δουλειές, στα μεταλλεία, στα καράβια, στην κατασκευή

δρόμων, στα χωράφια. Δεν πληρώνονταν για τη δουλειά τους. Ένας δούλος από τη Θράκη, ο Σπάρτακος, επειδή δεν μπορούσε να υποφέρει αυτή τη ζωή, επαναστάτησε μαζί με τους συντρόφους του. Ποιος όμως μπορούσε να τα βγάλει πέρα με το ρωμαϊκό στρατό;

Διασυνδέσεις

- * Γεωγραφία: Επισήμανση στο χάρτη των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. *Θυμόμαστε και γιορτάζουμε*, σελ. 13.
- * Παραδείγματα λέξεων με λατινική ρίζα. Π.χ. λατινικά = *lupus*, ιταλικά = *lupo*, γαλλικά = *loup*, λατινικά = *tabula*, ιταλικά = *tavola*, γαλλικά = *table*, αγγλικά = *table*. *Το παζάρι και ο κόσμος του*, σελ. 18.
- * Η δουλεία στην αρχαιότητα: τι εξυπηρετούσε. Ποιες δουλειές έκαναν οι δούλοι. Ποια ήταν τα δικαιώματα και ποιες οι υποχρεώσεις των δούλων. Το δουλεμπόριο, αγοραπωλησίες δούλων στα δουλοπάζαρα. *Μ' ένα λεωφορείο τριγυρνάμε όλοι μέσα στην πόλη*, σελ. 52.
- * Μορφές δουλείας στη σημερινή εποχή: Λαθρομετανάστες. Αιτίες της λαθρομετανάστευσης (φτώχεια, πολιτικά φρονήματα). Οι συνθήκες της ζωής των λαθρομεταναστών, επαγγέλματα. Νόμοι για την προστασία τους. Αφορμές για τη συζήτηση του θέματος μπορούν να δώσουν άρθρα από εφημερίδες και ρεπορτάζ από την τηλεόραση.
- * Στοιχεία για τη ρωμαϊκή περίοδο στα βιβλία: *Ένα μήνυμα σου στέλνω*, σελ. 5, 9, 30-31, 57, και *Χρονολόγιο*, σελ. 15.
- * Οι διασυνδέσεις αυτές είναι ενδεικτικές. Ενδεχομένως υπάρχουν και άλλες συνδέσεις που μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε ανάλογα με τη δυναμική του μαθήματος.

Βιβλιογραφία

Αρχαία Ρώμη, εκδ. Ερευνητές, 1997.

Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, Το ευρώ, ένα νόμισμα για την Ευρώπη, εκδ. Καλειδοσκόπιο, 1999.

Ιστορία του ελληνικού έθνους, τ. 6, Εκδοτική Αθηνών, 1976.

Τζέιμς Σάιμον, *Αρχαία Ρώμη*, εκδ. Πατάκη, 1994.

ΟΙ ΡΩΜΑΙΟΙ

Οι Ρωμαίοι στην Ελλάδα

Με τις κατακτήσεις τους οι Ρωμαίοι ήρθαν σ' επαφή με πολλούς διαφορετικούς λαούς και πολιτισμούς. Η ελληνική τέχνη, η φιλοσοφία, το θέατρο, η παιδεία, επηρέασαν τους Ρωμαίους. Οι Ρωμαίοι κατέκτησαν σταδιακά τον ελλαδικό χώρο εκατόν πενήντα χρόνια περίπου πριν από τη γέννηση του Χριστού. Η περιοχή της ελληνικής σήμερα Θράκης ανήκε στην επαρχία Ροδόπης, με πρωτεύουσα την Αίνο.

Στα ρωμαϊκά χρόνια υπήρχαν στη Θράκη μεγάλες και πλούσιες πόλεις: η Τόπειρος κοντά στο Νέστο, η Μαρώνεια κοντά στην Κομοτηνή, η Τραϊανούπολη κοντά στο Διδυμότειχο. Οι πόλεις της Θράκης συνδέονταν με την Εγνατία Οδό, έναν ασφαλή εμπορικό δρόμο που ένωνε τις δυτικές με τις ανατολικές επαρχίες. Οι Ρωμαίοι ήταν καλοί μηχανικοί. Εκτός από δρόμους έφτιαξαν γέφυρες, υδραγωγεία, λιμάνια, για να κάνουν τη ζωή των ανθρώπων πιο εύκολη.

ΟΙ ΡΩΜΑΙΟΙ

- * Γεωγραφία: Επισήμανση στο χάρτη των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. *Θυμόμαστε και γιορτάζουμε, σελ. 13.*
- * Παραδείγματα λέξεων με λατινική ρίζα. Π.χ. λατινικά = *lupus*, ιταλικά = *lupo*, γαλλικά = *loup*, λατινικά = *tabula*, ιταλικά = *tavola*, γαλλικά = *table*, αγγλικά = *table*. *Το παζάρι και ο κόσμος του, σελ. 18.*
- * Η δουλεία στην αρχαιότητα: τι εξυπηρετούσε. Ποιες δουλειές έκαναν οι δούλοι. Ποια ήταν τα δικαιώματα και ποιες οι υποχρεώσεις των δούλων. Το δουλεμπόριο, αγοραπωλησίες δούλων στα δουλοπάζαρα. *Μ' ένα λεωφορείο τριγυρνάμε όλοι μέσα στην πόλη, σελ. 52.*
- * Μορφές δουλείας στη σημερινή εποχή: Λαθρομετανάστες. Αιτίες της λαθρομετανάστευσης (φτώχεια, πολιτικά φρονήματα). Οι συνθήκες της ζωής των λαθρομεταναστών, επαγγέλματα. Νόμοι για την προστασία τους. Αφορμές για τη συζήτηση του θέματος μπορούν να δώσουν άρθρα από εφημερίδες και ρεπορτάζ από την τηλεόραση.
- * Στοιχεία για τη ρωμαϊκή περίοδο στα βιβλία: *Ένα μήνυμα σου στέλνω, σελ. 5, 9, 30-31, 57, και Χρονολόγιο, σελ. 15.*
- * Οι διασυνδέσεις αυτές είναι ενδεικτικές. Ενδεχομένως υπάρχουν και άλλες συνδέσεις που μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε ανάλογα με τη δυναμική του μαθήματος.

Βιβλιογραφία

Αρχαία Ρώμη, εκδ. Ερευνητές, 1997.

Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, Το ευρώ, ένα νόμισμα για την Ευρώπη, εκδ. Καλειδοσκόπιο, 1999.

Ιστορία του ελληνικού έθνους, τ. 6, Εκδοτική Αθηνών, 1976.

Τζέιμς Σάιμον, *Αρχαία Ρώμη*, εκδ. Πατάκη, 1994.